

Espai de millora contínua dels PLS

Balanç dels PLS de la
demarcació de Barcelona:
una visió comparada
(2015-2024)

23 d'octubre de 2024



Diputació
Barcelona

Àrea de Comerç, Consum
i Salut Pública



Continguts

- 01.** Antecedents
- 02.** Objectius
- 03.** Metodologia
- 04.** Revisió i anàlisi dels PLS

Antecedents i justificació

PLANS LOCALS DE SALUT


 Diputació
Barcelona
Àrea d'Equitat i Sostenibilitat Social

▶ QUÈ ÉS UN PLA LOCAL DE SALUT?

Es fa una recollida, ordena, prioritza i coordina les intervencions en salut pública més adequades a les necessitats i problemes de salut identificats en un determinat territori.

▶ QUINS SÓN ELS OBJECTIUS?

Millorar la salut i el benestar dels seus habitants. Reduir les desigualtats en salut al territori.

▶ COM S'ELABORA?

Treballant i actuant sobre els determinants de salut del municipi. Fomentant el treball transversal i intersectorial. Incorporant la participació de la ciutadania.

QUIN ÉS EL PROCÉS D'ELABORACIÓ D'UN PLA LOCAL DE SALUT?

1

GRUP MOTOR

Establiment de l'estructura política/tècnica de coordinació.

2

DIAGNÒSTIC DE SALUT

Identificació de: Accions i recursos en salut. Necessitats i problemes de salut.

3

PLA D'ACCIÓ

Priorització de necessitats. Definició de línies estratègiques i objectius. Execució i programació de les intervencions en salut que s'han de dur a terme.

Aprovació i difusió del pla.

4

IMPLEN-TACIÓ

Execució i seguiment.

5

AVALUACIÓ

Avaluació continuada. Generació d'aprenentatges per millorar el següent pla.

QUÈ OFEREIX LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA?

SUPORT ECONÒMIC



1. Qui el pot sol·licitar?
Tots els municipis de la província de Barcelona.

2. Com sol·licitar-lo?
A través del Catàleg de Serveis.

RECURSOS TÈCNICS



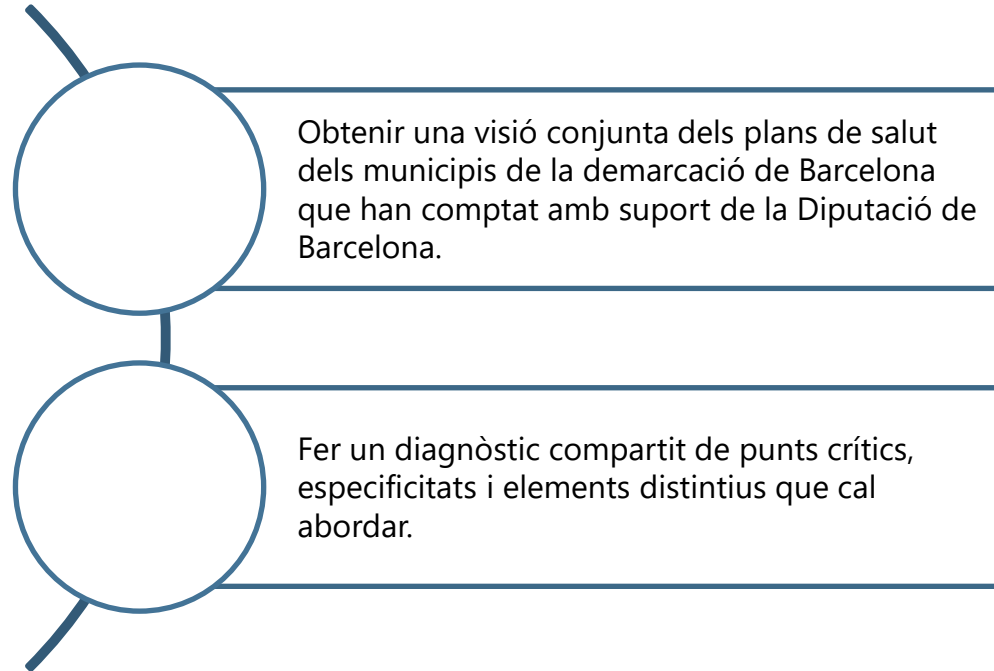
Eines metodològiques
Publicacions sobre els processos associats als plans locals de salut.

Altres documents
Plans locals de salut de municipis de la província de Barcelona.

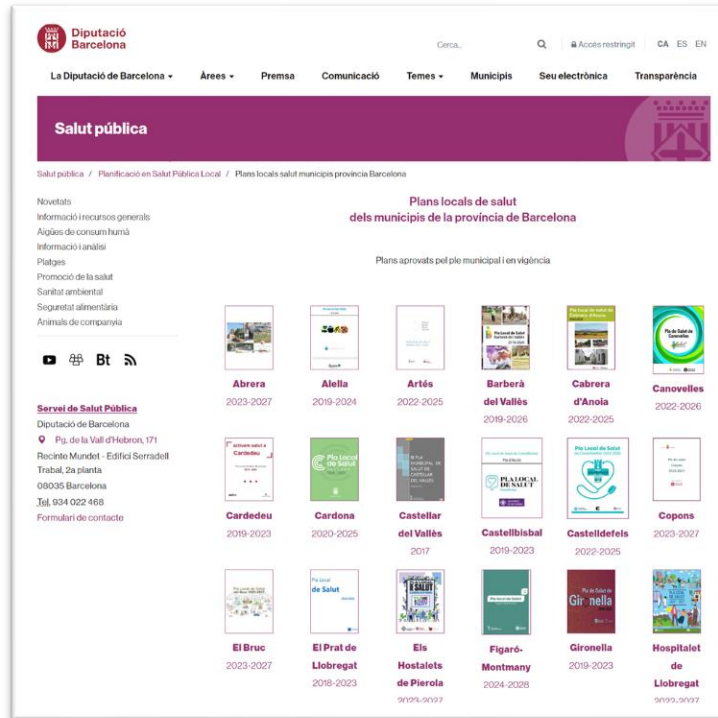
▶ www.diba.cat/web/salutpublica/planificacioplcal

Després d'uns anys de suport als municipis en l'elaboració dels seus plans de salut, la Secció d'Informació i Anàlisi en Salut Pública del Servei de Salut Pública de la Diputació de Barcelona ha detectat la necessitat que els tècnics responsables de la gestió dels PLS comptin amb espais estables orientats a la reflexió i la millora conjunta d'aquests instruments estratègics.

Objectius



Metodologia de treball



La Diputació de Barcelona - Àrees - Premsa - Comunicació - Temes - Municipis - Seu electrònica - Transparència

Salut pública

Salut pública / Planificació en Salut Pública Local / Plans locals salut municipis província Barcelona

Novel·tats
Informació i recursos generals
Aigües de consum humà
Informació i anàlisi
Platges
Promoció de la salut
Sanitat ambiental
Seguretat alimentària
Animals de companyia

Plans locals de salut dels municipis de la província de Barcelona

Plans aprovats pel ple municipal i en vigència

Municipi	Període
Abrera	2023-2027
Alfells	2019-2024
Artés	2022-2025
Barberà del Vallès	2019-2026
Cabrera d'Anoia	2022-2026
Canovelles	2022-2026
Cardener i Cardener	2019-2023
Cardona	2020-2025
Castellar del Vallès	2017
Castellbisbal	2019-2023
Castelldefels	2022-2025
Copons	2023-2027
El Bruc	2023-2027
El Prat de Llobregat	2018-2023
Els Hostalets de Pierola	2019-2027
Figaró-Montmany	2024-2028
Gironella	2019-2023
Hospitalet de Llobregat	2019-2027

Servei de Salut Pública
Diputació de Barcelona
Pl. de la Vall d'Hebron, 171
Recinte Mundet - Edifici Serradell
Trabal. 2a planta
08035 Barcelona
Tel. 934 022 468
Formulari de contacte

S'ha fet una revisió i una anàlisi de les característiques dels plans de salut dels municipis de la demarcació que estan penjats al web de Diputació de Barcelona Plans locals salut municipis província Barcelona - Salut Pública - Diputació de Barcelona (diba.cat).

Metodologia de treball

S'ha elaborat un **model d'anàlisi** dels PLS tenint en compte paràmetres clau per avaluar de manera agregada els PLS actuals.

Concretament, s'han analitzat **56 paràmetres** agrupats en 8+1 categories segons una seqüència lògica:

0. Aprovació i elaboració del Pla

1. Fase prèvia

2. Diagnòstic de salut

3. Pla d'acció

4. Seguiment del pla de salut

5. Avaluació del pla de salut

6. Comunicació

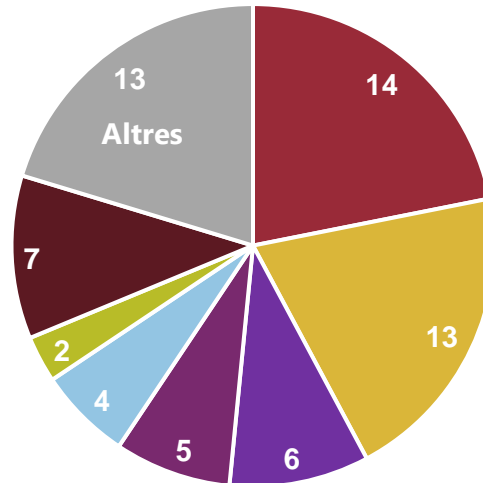
7. Resum executiu

8. Annex documental

Metodologia de treball

S'han analitzat **64 Plans Locals de Salut** que han comptat amb el suport de la Diputació de Barcelona en la seva elaboració. La majoria de PLS s'han elaborat amb el suport d'una **desena d'empreses de consultoria**, i concretament dues d'elles han copat més del 40% de PLS.

PLS segons empresa redactora (64)



Revisió i anàlisi dels PLS

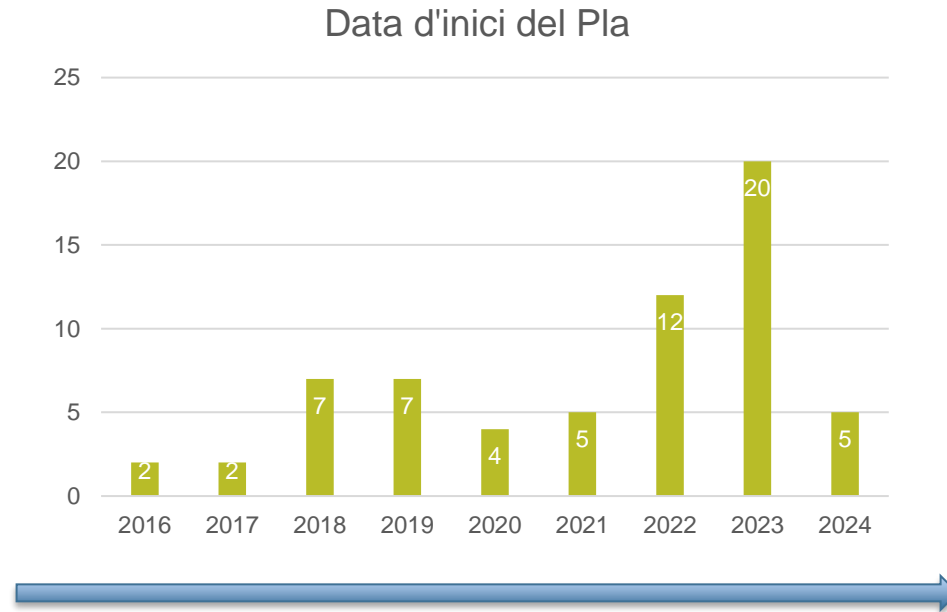
Els **64 PLS** analitzats són una mostra de la diversitat de casuístiques en una demarcació com la de Barcelona

Població	PLS
Fins a 10.000 hab	22
De 10.000 a 20.000 hab	14
De 20.000 - 50.000 hab	19
>50.000 hab	9

Comarca	PLS
Alt Penedès	1
Anoia	7
Bages	8
Baix Llobregat	12
Barcelonès	3
Berguedà	1
Garraf	2
Lluçanès	2
Maresme	7
Osona	4
Vallès Occidental	7
Vallès Oriental	10

Revisió i anàlisi dels PLS

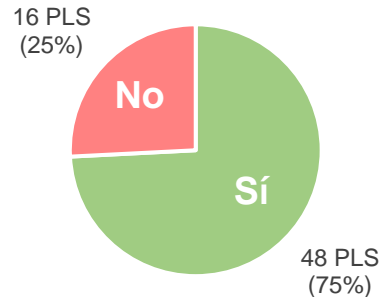
La majoria de PLS s'han elaborat durant el període **2020-2023** i tenen una vigència mitjana de **4 anys**. Això implica que **no marquin visions a llarg termini**.



Revisió i anàlisi dels PLS

Els plans compten habitualment amb **grups motor bastant transversals** en la seva elaboració, amb la intenció expressa de treballar de forma col·laborativa, implicant les diferents àrees de l'Ajuntament: Salut pública i benestar, Comunicació i premsa, Territori i medi ambient, Serveis socials, Comerç, Promoció econòmica, Recrusos, Seguretat Ciutadana i Protecció Civil.

Preveu la participació de diferents àrees sectorials municipals en el grup motor

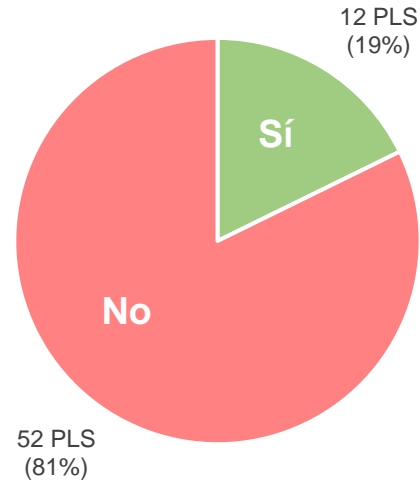


El grup motor habitualment té la funció de realitzar el seguiment del pla de salut així com l'avaluació i la comunicació. En general, s'especifica poc el funcionament del grup motor al llarg del procés del Pla. En alguns casos hi ha una Comissió de seguiment, però faltaria explicar millor les seves tasques.

Revisió i anàlisi dels PLS

Malgrat que tots els PLS emanen d'un acord polític per impulsar-lo, en un **nombre important de PLS aquest acord polític no s'explicita.**

Explicita que el Pla compta amb un Acord polític

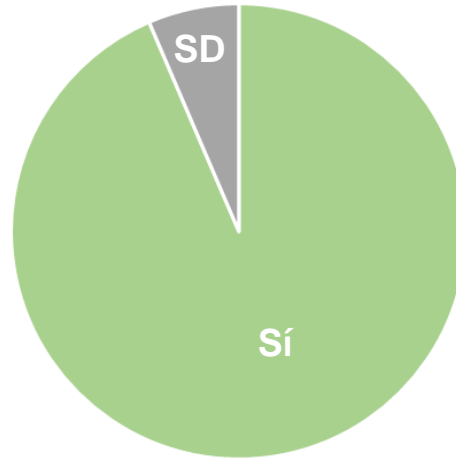


Revisió i anàlisi dels PLS

Gairebé tots els plans compten amb **processos participatius** amb mecanismes tan quantitius com qualitius. Es té en compte la ciutadania, els professionals, les entitats i les persones tècniques del municipi.

Preveu processos de participació

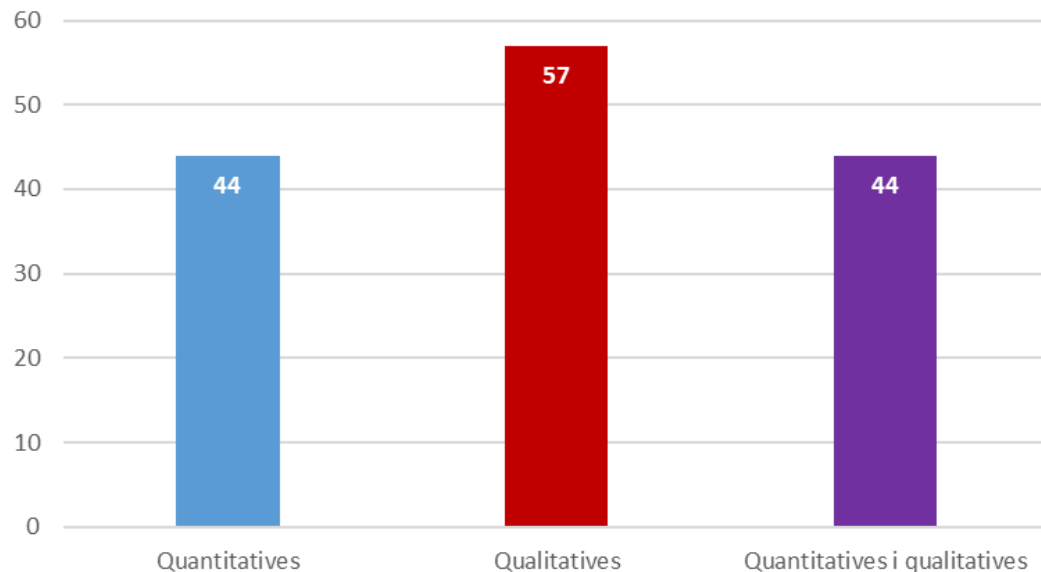
Sense dades: 4 PLS (6%)



60 PLS
(94%)

Revisió i anàlisi dels PLS

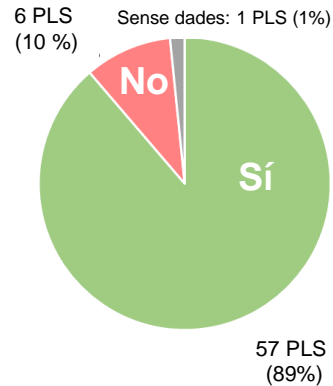
Les tècniques participatives més aplicades han estat les qualitatives (entrevistes a professionals i referents, grups focals, World cafè...), i en menor mesura, les eines quantitatives (enquestes de salut). **És freqüent combinar els dos tipus de tècniques.**



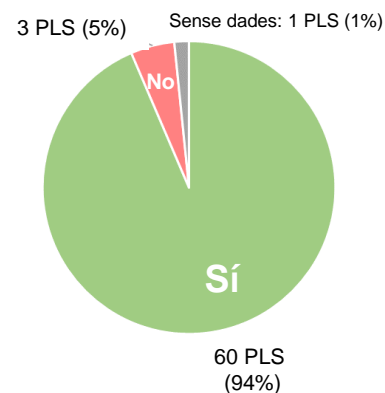
Revisió i anàlisi dels PLS

Les **diagnosis són totes exhaustives** amb buidatge de dades i participació, però ens molts casos aquestes **diagnosis són simplement una juxtaposició dels resultats** de cada instrument (dades, sessions, etc) però **manquen d'un resum final clar i prioritzat de les conclusions.**

Recull necessitats de **protecció de la salut**



Recull necessitats de **promoció de la salut**



En alguns plans es comenta que la fase de perfil o diagnòstic de salut els serveix a molts ajuntaments per recopilar dades, estudis, informes... I endreçar, coordinar-se internament per fer la recollida i a posteriori ordenar ho. És una tasca que serveix per treballar de forma transversal i fer un estat de la situació.

Revisió i anàlisi dels PLS

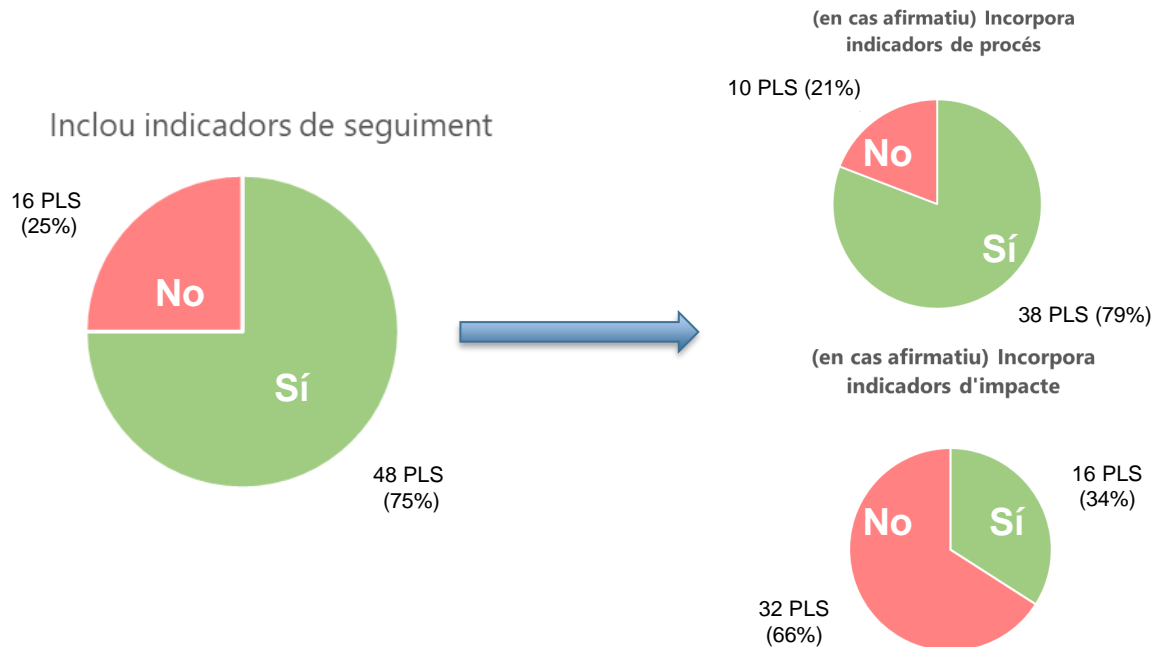
Els **objectius i accions estan ben plantejats**, són holístics i tenen en compte una visió àmplia de la salut, **però molt sovint estan deslligats de la diagnosi**, és a dir, **no indiquen a quins punts de la diagnosi donen resposta els objectius que es plantegen als plans d'acció** (per exemple, no es mostren matrius de contribució que reflecteixin a quins elements de diagnosi donen resposta els objectius i accions dels plans).

Els objectius i accions estan clarament relacionats amb les necessitats identificades (matriu de contribució o similar)



Revisió i anàlisi dels PLS

La **major part dels Plans inclou un sistema d'indicators** de seguiment. No obstant, el **seguiment dels PLS és irregular**. En alguns casos es preveuen indicadors de procés i resultat. **Només un de cada tres PLS monitoritza l'impacte.**



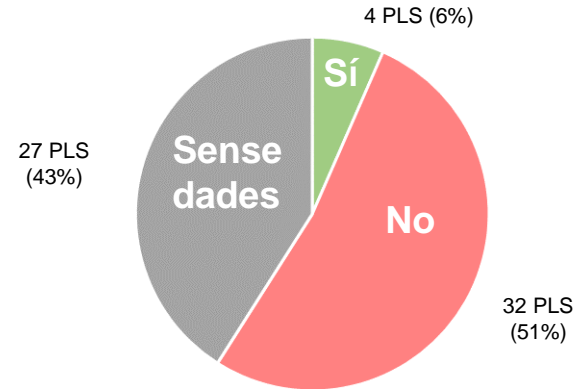
Revisió i anàlisi dels PLS

El **compromís amb les avaluacions es baix** i es defineix poc com es farà el retiment de comptes

Preveu realitzar avaluacions periòdiques
durant la seva vigència



Preveu una avaluació final
una vegada acabada la seva vigència?



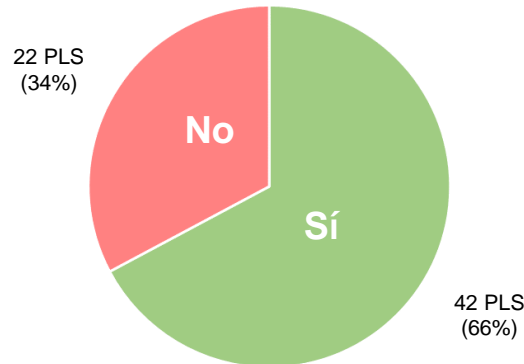
Els plans actuals **no contemplem sistemes d'avaluació sistemàtica del propi Pla** (valoració de com s'ha elaborat, de l'adequació real de les accions als objectius establerts, del funcionament de la dinàmica de governança, de l'impacte finalista de les accions implementades...)

Revisió i anàlisi dels PLS

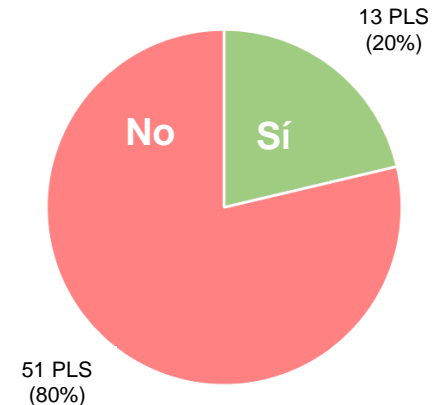
Les **estructures de governança interna transversal són freqüents**, però no universals. En canvi, **en pocs casos es preveu la participació en la implementació** del pla d'acció.

Les estructures de governança interna més freqüents són els **grups motors i les comissions de seguiment** polítiques i tècniques. Pel que fa a la participació externa, quan n'hi ha, s'articula a través de les respectives **taules de salut comunitàries i consells de salut**.

S'estableix un mecanisme de governança interna del pla



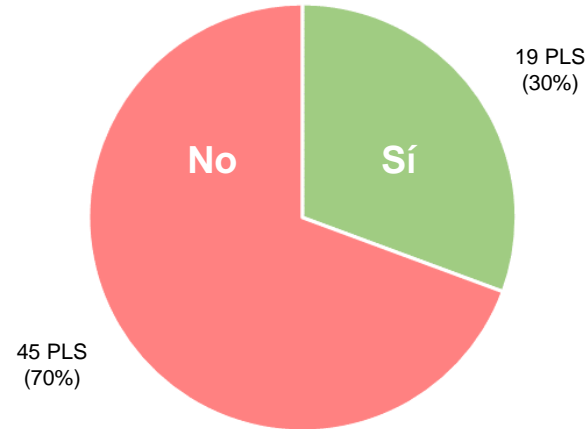
S'estableixen mecanismes de participació ciutadana durant la implementació



Revisió i anàlisi dels PLS

La **comunicació** en qualsevol fase d'elaboració i execució dels PLS és poc present en els PLS, i és poc específica en els casos que s'inclou referències a la comunicació.

Inclou un pla de comunicació
o alguna indicació respecte a la comunicació



Revisió i anàlisi dels PLS

Dels 64 PLS analitzats, només dos incorporaven un **resum executiu**.

El PLS incorpora un resum executiu



Revisió i anàlisi dels PLS

Resum (1a part)

- Els plans compten habitualment amb **grups motor bastant transversals** en la seva elaboració.
- Un **nombre important té l'aprovació del ple** (fet que li dona credibilitat)
- Les **diagnosis són totes exhaustives** amb buidatge de dades i participació, però ens molts casos aquestes diagnosis són simplement una juxtaposició dels resultats de cada instrument (dades, sessions, etc) però manquen d'un resum final clar i prioritzat de les conclusions.
- Els **objectius i accions estan ben plantejats**, són holístics i tenen en compte una visió àmplia de la salut, **però molt sovint estan deslligats de la diagnosi**.
- El **seguiment i avaluació dels PLS és una mica irregular**. En alguns casos es preveuen indicadors de procés i resultat. En cap cas es preveuen indicadors d'avaluació.

Revisió i anàlisi dels PLS

Resum (2a part)

- Només 1 de cada 5 PLS **explicita l'acord polític assolit per poder-lo impulsar.**
- Les **estructures de governança interna transversal són freqüents**, però no universals. Quasi mai es preveu la participació en la implementació del pla d'acció.
- **La participació i transversalitat** en l'elaboració del pla és prou bona, i en molts plans es fan recomanacions/apunts sobre com s'hauria de liderar el pla, de comunicar, d'avaluar, però no queda constància de si s'ha fet, de quan i com es farà.
- Un aspecte estratègic com **la comunicació és poc present i està poc detallada** en els PLS.
- Els PLS no incorporen pràcticament mai **resums executius.**

Espai de millora contínua dels PLS

Moltes gràcies!

23 d'octubre de 2024



Diputació
Barcelona

Àrea de Comerç, Consum
i Salut Pública



Dinàmica en grups

Grup	Sala	Facilitador/a
	Sala d'actes	 Xavi Sabaté
	Sala d'actes	 Christine Piquemal
	Sala polivalent	 Joan Frígols
	Sala 0B	 Laura Ruiz